

2. Сташкевич О.О. Вплив технологій та штучного інтелекту на ринок праці в Україні. *Scientific collection «Interconf»*. 2022. № 81. С. 25-30.
3. Чудаєва І.Б., Дмитрук Б.П. Впровадження досягнень штучного інтелекту – безальтернативна передумова трансформації ринку праці. *Соціальна економіка*. 2022. № 64. С. 23-34.

Михайленко О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА ПІДПРИЄМСТВАМ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Економіка України від початку повномасштабного вторгнення сильно постраждала. Воно призвело до знищення багатьох підприємств у різних регіонах України та серйозної шкоди інфраструктурі, яка його підтримує.

За даними на лютий 2024 року українська економіка зазнала збитків, що перевищили 155 мільярдів доларів. На початок 2024 року втрати інфраструктури склали 36,8 мільярда доларів, а збитки бізнесу та промисловості – 13,1 мільярда доларів [1].

Проведені опитування показують, що 63,5% підприємств вимушені були на деякий час припинити свою діяльність після початку повномасштабного вторгнення (рис. 1).

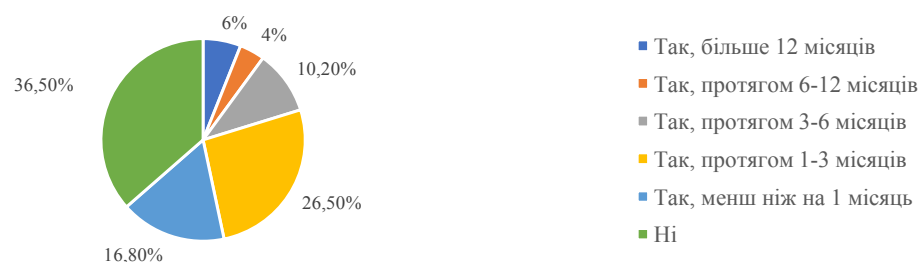

Рис. 1. Динаміка припинення діяльності компаній через повномасштабне вторгнення [2]

Незважаючи на складну економічну ситуацію в Україні та значні перешкоди для відновлення бізнесу, держава розробляє стратегії захисту для підтримки бізнесу. Серед них на особливу увагу заслуговують такі проекти, як «Єдина платформа цифрової взаємодії для допомоги в релокації бізнесу», «доступні кредити 5–7–9%», «Компенсація за працевлаштування ВПО».

Будь-який бізнес, що постраждав від бойових дій, може брати участь в «Єдиній платформі цифрової взаємодії для допомоги в релокації бізнесу». Якщо заявка буде схвалена, бізнес матиме право на державну допомогу, зокрема: підбір оптимального місця розташування; допомога з перевезенням на нову локацію; допомога в перерозподілі персоналу та прийомі нових співробітників; допомога у відновленні логістичних ланцюгів, закупівлі сировини. Станом на кінець вересня 2023 року, в рамках цієї програми, 840 компаній переїхали в безпечніші райони, 667 з них працюють в новому місці.

У рамках програми релокації бізнес має можливість перевезти свої виробничі потужності з небезпечних зон до 16 регіонів України. Найбільше компаній обрали новим місцем роботи Львівську (199 компаній) та Закарпатську області (120 компаній). Серед інших популярних областей є: Чернівецька (78 компаній) та Івано-Франківська (70 компаній) [3]. Наступною державною програмою є «Доступні кредити 5-7-9%». За перший тиждень січня 2024 року підприємці отримали 465 пільгових кредитів на загальну суму 2,2 мільярда гривень. За період повномасштабного вторгнення в Україні підписано 44607 кредитних угод на загальну суму 179,4 млрд гривень. Ці угоди включають фінансування: на інвестиційні цілі (12,62 млрд грн); антикризове фінансування (8,81 млрд грн); рефінансування існуючих кредитів (3,73 млрд грн); кредити агровиробникам (36,42 млрд грн); на антивоєнні цілі (58,23 млрд грн). З початку дії Програми суб'єкти господарювання отримали 79429 кредитів на загальну суму 269,1 млрд грн, з яких 53870 отримали кредити в банках на суму 118,2 млрд гривень (станом на 8 січня 2024 р.) [4].

Ще одна існуюча програма «компенсації за працевлаштування ВПО» в рамках якої держава в 2023 році виплатила 181 млн грн понад 8 тис. роботодавців, що працевлаштували 14,4 тис. вимушено переселених людей із небезпечних територій. З 2024 року розмір щомісячної компенсації для компаній, які приймають на роботу внутрішньо переміщених осіб, з 1 січня зріс до 7100 гривень на місяць, а з 1 квітня – до 8000 гривень на місяць [5].

Отже, український бізнес зазнав непоправних втрат внаслідок повномасштабної війни. Економіка зазнала і зазнає значних втрат. Українські підприємства працюють в складних умовах, багато з яких були змушені закритися. Незважаючи

на складну ситуацію, український уряд продовжує розробляти та впроваджувати ефективні заходи для підтримки бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Загальна сума збитків, завдана інфраструктурі України, зросла до майже \$155 млрд. Kyiv School of Economics. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-zrosla-do-mayzhe-155-mlrd-otsinka-kse-institute-stanom-na-sichen>.
2. Дослідження стану та потреб бізнесу в умовах війни: результати опитування в грудні 2023 – січні 2024 року. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/novini/doslidzenna-stanu-ta-potreb-biznesu-v-umovah-vijni-rezultati-opituvanna-v-grudni-2023-sicni-2024-roku>.
3. Міністерство Фінансів України. Міністерство Фінансів України. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/news/minfin_za_pershii_tizhden_2024_roku_pidpriiemtsi_otrimali_46_5_pilgovikh_kreditiv_na_22_mlrd_grn_u_mezhakh_derzhavnoi_programi_dostupni_krediti_5-7-9.
4. Держава компенсувала підприємцям у 2023 році 181 млн грн за працевлаштування понад 14 тисяч ВПО. Міністерство економіки України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/derzhava-kompensovala-pidpriiemtsiam-u-2023-rotsi-181-mln-hrn-za-pratsevlashtuvannia-ponad-14-tysiach>.
5. Колосов А. М., Кучеренко С. К., Яковенко В. С. Позиціонування автомобільних брендів на авторинку України в очікуванні його післявоєнного відновлення. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 226-235. URL: <http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001404231>.
6. Яковенко В.С., Гаркуша В.В. Тенденції розвитку ринку генерації сонячної енергії України. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 114-119.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Біліченко Ю. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОСНОВНІ НАПРЯМИ

СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Основні напрями економічних досліджень в сучасному науковому середовищі визначаються комплексом проблем та тенденцій, які визначають розвиток економіки як системи. Ці напрями об'єднують різноманітні аспекти економічної діяльності, охоплюючи макроекономіку та мікроекономіку, інституціональну теорію, економіку праці, фінанси, міжнародну економіку та інші ключові галузі.

У галузі науки застосовуються різноманітні методи, підходи і прийоми, які логічно, структурно і в ході дослідження взаємодіють між собою [1]. Окрім філософських та загальнонаукових методів, існують специфічні наукові методи, що використовуються в конкретних галузях знань, включаючи економіку.